

EKO-KOMunikace

ZPRAVODAJ PRO KLIENTY SPOLEČNOSTI EKO-KOM, a. s.

2/2022

1 25 let
systematického
rozvoje třídění
odpadů

2 Třídění
a recyklace

3 Littering

EDITORIAL

Vážení klienti,

vítám Vás opět po pár měsících u dalšího čísla EKO-KOMunikace. S ohledem na letní sezónu jsme se snažili namíxovat následující stránky tak, aby si každý našel to, co ho zajímá. Ještě jednou si v přehledné infografice připomeneme 25 let systematického rozvoje třídění odpadů v ČR, jehož jste i Vy důležitou součástí. Dále Vás redakce krátce seznámí s výsledky třídění a recyklace odpadů za rok 2021. A v souvislosti s výsledky připomeneme ty nejzásadnější změny, které se promítnou do výsledků třídění a recyklace obalů již v letošním roce. Připravili jsme pro Vás také přehled zpracovatelů a třídiček v ČR, který je nově k dispozici i na našem webu. Představíme Vám novou plošnou komunikační kampaň a krátce Vám dáme nahlédnout do zákulisí natáčení reklamního spotu, které proběhlo na nezvyklém místě. Seznámíme Vás s novými povinnostmi, které souvisejí s litteringem, resp. s jeho prevencí. A v sekci Rady a tipy jsou zajímavé informace o ruční oddělitelnosti a barevnosti plastů.

Děkuji za Váš čas, přeji příjemné čtení a klidné prázdninové dny.

Martin Fojtík

Ředitel klientského oddělení,
EKO-KOM, a.s.

25 LET

25 let systematického rozvoje třídění odpadů v České republice

V letošním roce slaví Česká republika 25 let systematického rozvoje třídění a recyklace odpadů z obalů. Zásahu na tom mají především průmysl, obce a města a občané ČR, kteří třídí své odpady. Jak to celé začalo?

Důležitým letopočtem je rok 1994. Tehdy přijala EU Směrnici o obalech a obalových odpadech a v reakci na to vzniká v ČR České průmyslové sdružení pro obaly a životní prostředí

(CICPEN).

V roce 1996 rozhodl CICPEN o vytvoření systému sdruženého plnění povinností zpětného odběru a využití obalů po vzoru zemí v EU a vstupuje v jednání s MŽP.

1997

Vzniká společnost EKO-KOM jako neziskový nástroj umožňující výrobcům splnit povinnosti zákona o obalech. 10 zakládajících firem.

1997-1999

Probíhají první pilotní projekty, které mají za cíl vydefinovat finální podobu českého systému separovaného sběru obalových odpadů. Inspirací jsou především Německo a Rakousko, nakonec je český model kombinací systémů z Francie, Německa a Rakouska. Odpady třídí cca 1,5 % obyvatel ČR.

2002

EKO-KOM získává autorizaci MŽP pro tříděný sběr, zajišťuje obsluhu 75 % území ČR a spolupracuje s 581 firmami.

2007

Systém EKO-KOM dosáhl celkových 3 milionů tun vytříděného obalového odpadu.

2012

EKO-KOM získává novou autorizaci MŽP k zajištění zpětného odběru a využití obalů. 6 milionů tun obalových odpadů předaných k využití a recyklaci.

2016

Odpady pravidelně třídí 72 % obyvatel ČR.

25 LET

2019

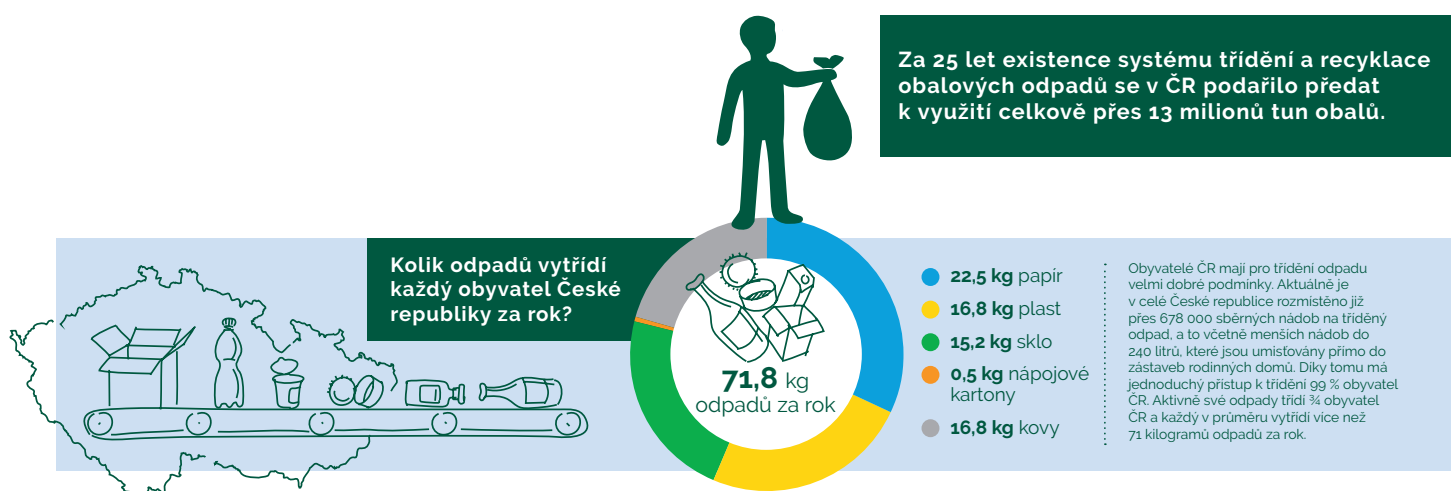
Každý obyvatel vytrídí v průměru již přes 65 kg papíru, skla, plastů, kovů a nápojových kartonů.

2020

3. září 2020 MŽP prodlužuje AOS EKO-KOM autorizaci do 31. prosince 2024.

2021

EU stanovuje nové recyklační cíle. Od roku 2021 se posunul měřicí bod recyklace až na úroveň výstupu z dotřídovacích linek, mění se také definice pojmu recyklace.

13 104 505 tun

tolik obalového odpadu bylo v ČR od roku 1997 předáno k recyklaci a jinému využití

463 km²

je rozloha zachráněné přírody v ČR díky třídění a recyklaci odpadů

678 446 kusů

barevných sběrných nádob na tříděný odpad je v ČR k dispozici

89 m

je průměrná docházková vzdálenost k nejbližší barevnému kontejneru

21 292 firem

je zapojeno do systému EKO-KOM a finančně se tak podílí na sběru, recyklaci a využití obalových odpadů

77 %

vyrobených obalů se každý rok předá díky systému EKO-KOM k dotřídění a dalšímu využití

6 169 obcí

umožňuje svým občanům třídít odpady a pravidelně za to získává finanční odměnu od systému EKO-KOM za množství vytríděných obalových odpadů

73 %

obyvatel ČR pravidelně třídí odpad

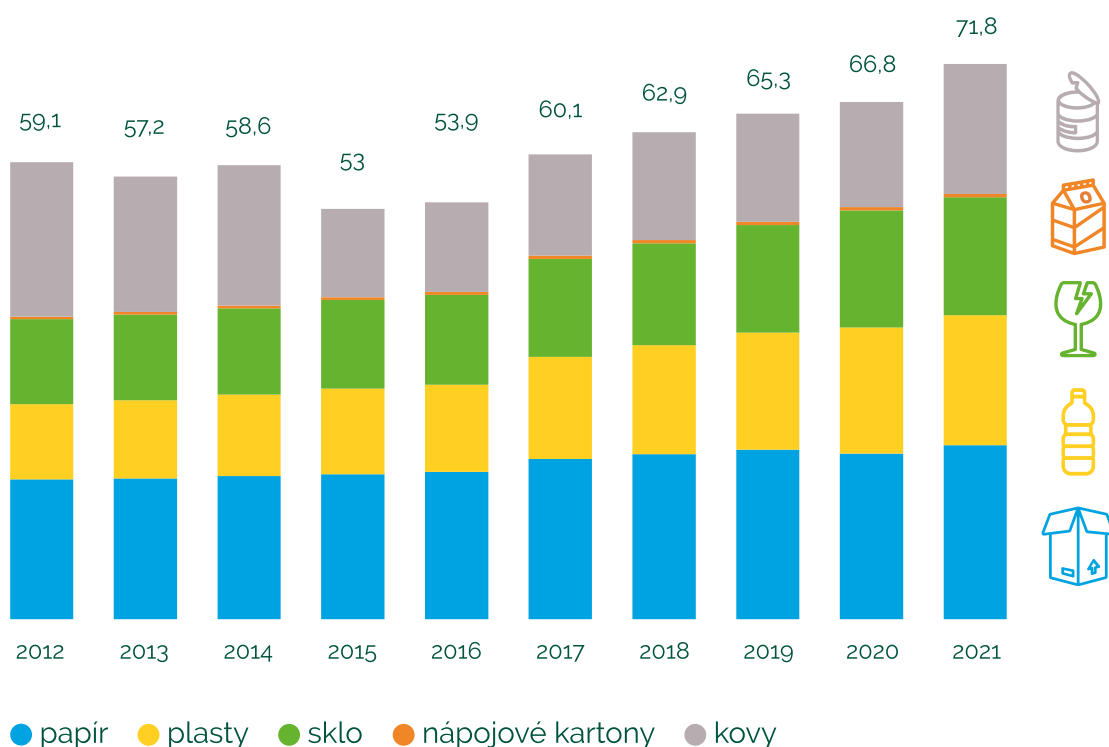
TŘÍDĚNÍ A RECYKLACE

Třídění a recyklace odpadů v ČR v roce 2021

Jak jste jistě zaznamenali, v druhé polovině května jsme zveřejnili výsledky třídění a recyklace obalových odpadů v ČR za rok 2021. A s radostí můžeme říct, že třídění odpadů v Česku nabralo loni na obrátkách.

Každý obyvatel ČR vytrídil do barevných kontejnerů v průměru 71,8 kg odpadu (22,5 kg papíru, 16,8 kg plastů, stejné množství kovů, 15,2 kg skla a 0,5 kg nápojových kartonů). To je o celých 5 kg více než v roce 2020!

Množství vytríděných odpadů na obyvatele

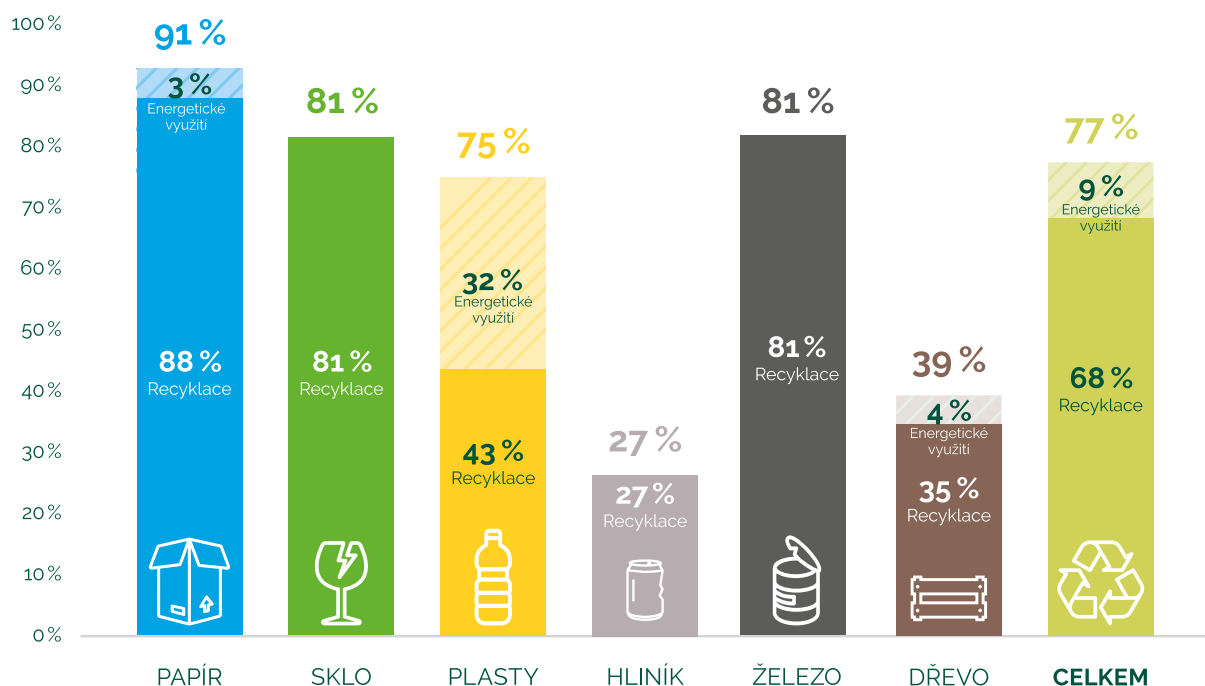
Celková míra recyklace a využití obalových odpadů dosáhla 77 %. Nejvyšší míry celkového využití se podařilo dosáhnout tradičně u papírových obalů, míra recyklace činila 88 % a další 3 % byla využita energeticky.

U skla dosáhla míra recyklace 81 % a u kovových obalů 63 %. U ostře sledovaných plastových obalů se míra dosažené recyklace zvýšila oproti roku 2020 na 43 % a energeticky využito bylo dalších 32 %. Celková míra využití plastových obalů

tak dosáhla 75 %. Je vhodné připomenout, že vytríděné plastové odpady jsou velmi různorodé a obsahují i neplastové příměsi. To komplikuje dotřídění plastů a snižuje účinnost dotřídovacích linek oproti jiným materiálům.

TŘÍDĚNÍ A RECYKLACE

Dosažená míra recyklace a energetického využití obalů v roce 2021

Když už je řeč o recyklaci a její míře, tak si dovolueme upozornit na dvě velmi zásadní novinky, které byly již promítnuty v těchto výsledcích, tedy za rok 2021. Došlo ke změně měřicího bodu recyklace. Zatímco do roku 2020 byla recyklace obalových odpadů počítána na úrovni vstupu odpadu do některého z procesů úpravy

odpadu, od roku 2021 je hodnotící bod recyklace posunut do tzv. konečné recyklace. Místem výpočtu je tedy nově místo, kde materiály odpadů z obalů vstupují do konečné fáze procesu recyklace, ve které je odpad přepracován na finální výrobky, materiály nebo látky.

Zároveň se legislativně změnila defi-

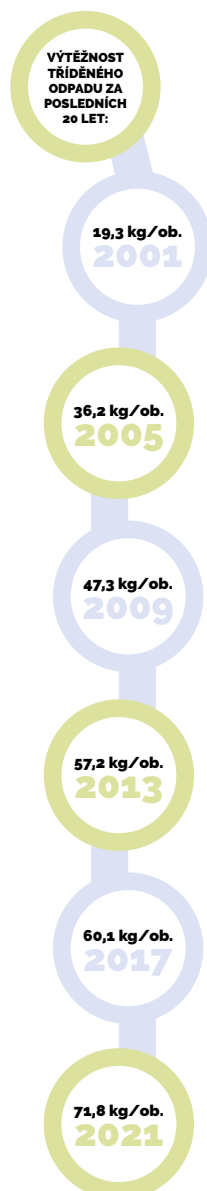
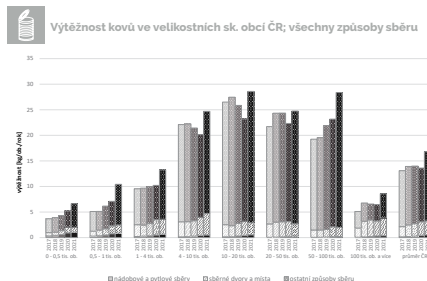
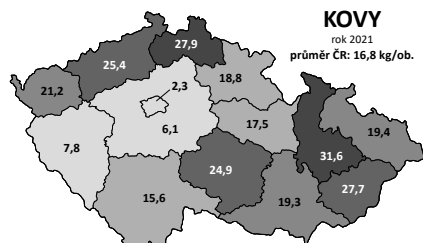
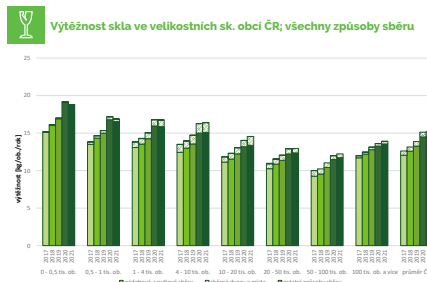
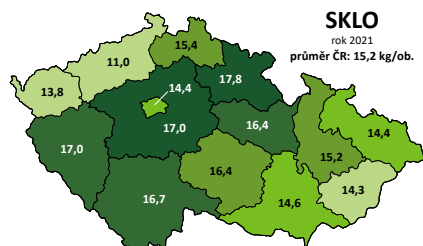
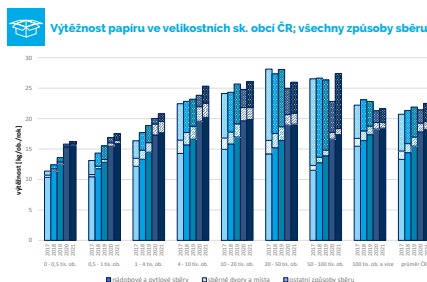
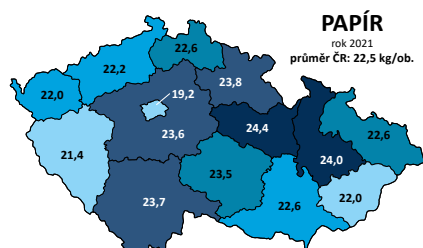
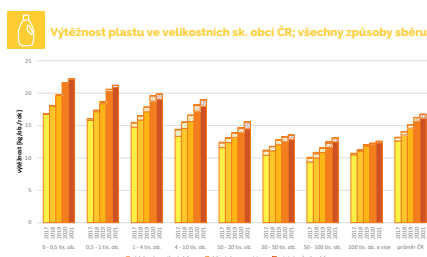
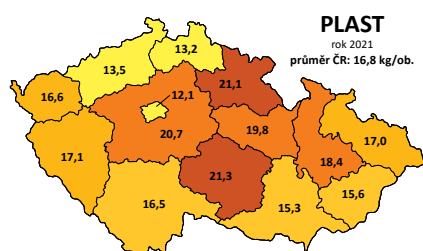
nice recyklace odpadů. Zatímco dříve bylo za recyklaci považováno materiálové využití odpadů i výroba certifikovaných paliv (TAP), od roku 2021 je recyklací pouze materiálové využití odpadů. Výroba certifikovaných paliv je nově považována za energetické využití odpadu a do recyklace dle nové definice není počítána.

VÝTĚŽNOST TŘÍDĚNÉHO ODPADU

Výtěžnost umožňuje srovnání míry produkce tříděného odpadu mezi jednotlivými obcemi nebo skupinami obcí (ať už se jedná o velikostní skupiny, kraje, území ORP nebo jiné skupiny obcí), protože množství odpadu vyprodukovaného na daném území za jeden kalendářní rok přepočítává na jednoho trvale hlášeného obyvatele. Výtěžnost za jednotlivé komodity tedy uvádíme v jednotkách kg./ob./rok. Množství tříděných odpadů vychází z pravidelných čtvrtletních výkazů obcí do Systému EKO-KOM (nejedná se tedy pouze o obaly, ale i neobalovou složku) a počet obyvatel v jednotlivých obcích je získáván jednou ročně z výstupů Českého statistického úřadu.

Výtěžnosti tříděného sběru v obecních systémech v letech 2016 – 2020 naleznete na INFOSERVISU.

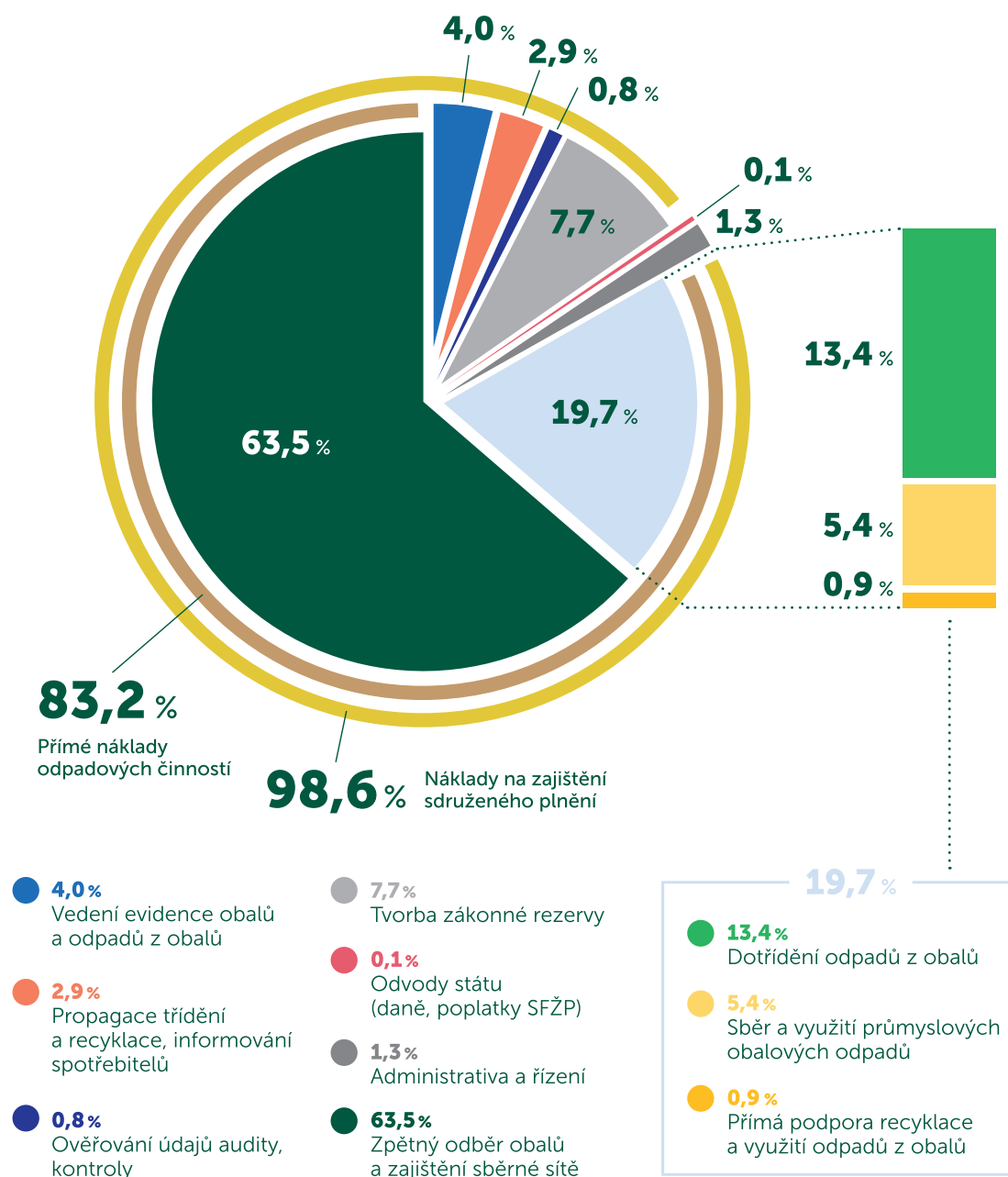
Seznamte se s našimi projekty, studiemi, analýzami a sledujte sekci **INFOSERVIS** na stránkách www.ekokom.cz

samosebou.cz • jaktridit.cz • zodpovednafirma.cz

STRUKTURA NÁKLADŮ

Struktura nákladů systému EKO-KOM v roce 2021

Celých 98,6 % ročních nákladů AOS EKO-KOM, a.s., bylo v roce 2021 použito na zajištění sdruženého plnění. Konkrétně bylo rozděleno následující:

Více než 83 % představovaly přímé náklady odpadových činností (sběr obalů a zajištění sběrné sítě v obcích, sběr a využití průmyslových obalů, dotřídění odpadů z obalů, přímá podpora recyklace obalových odpadů).

A vzhledem k tomu, že pro třídění obalových odpadů jsou klíčové obce a jejich obyvatelé, připadá největší část právě na obce. Přímé platby zapojeným obcím za zajištění zpětného odběru obalových odpadů a sběrné

STRUKTURA NÁKLADŮ

sítě a za jejich předání prostřednictvím svozových firem k dotřídění a zpracování v roce 2021 tvořily celkově 63,5 %. Výše odměn obcím je závislá zejména na množství vytříděných obalových odpadů a roste spolu s účinností systému sběru. Téměř 20 % celkových nákladů systému tvořily náklady na dotřídění obalových odpadů, náklady spojené se sběrem a využitím průmyslových obalových odpadů a na přímou podporu recyklace a využití odpadů z obalů.

Novinkou je zákonná rezerva. Na tvorbu této zákonem předepsané rezervy bylo nutné vynaložit bezmála 8 % nákladů. V minulosti byla vytvářena kapitálová rezerva, z níž

se pak hradily například mimořádné náklady AOS na sběr a recyklaci obalových odpadů při neočekávaných propadech cen druhotných surovin. Dle nové legislativy je tvorba rezervy pro AOS již povinná. Tato povinnost je stanovena v § 21a zákona č. 477/2001 Sb., o obalech, kde je přímo uvedeno, že **„Autorizovaná společnost je povinna vytvořit rezervu určenou na krytí budoucích nákladů na sdružené plnění povinností osob uvádějících obaly na trh nebo do oběhu, zohledňující finanční rizika s tím spojená, jejímž cílem je zajistit kontinuitu a dostupnost poskytování služeb ze strany autorizované společnosti.“**

Výše této zákonné rezervy má do roku 2025 odpovídat nejméně 50 %

celkových nákladů autorizované společnosti. V praxi to tedy znamená, že od 1. ledna 2022 bylo nezbytné promítnout postupnou tvorbu zákonné rezervy i do poplatků do systému EKO-KOM.

Náklady na zajištění průkazné evidence všech obalových a odpadových toků, a to včetně její kontroly a pravidelných auditů, tvořily loni 4,8 %. Necelá 3 % nákladů byla vynaložena na propagaci třídění a recyklace a informování spotřebitelů. Vlastní náklady na administrativu a řízení společnosti činily 1,3 % a zákonné odvody státu představovaly 0,1 % z celkových nákladů.

Podrobnější informace k výsledkům naleznete v našem Výročním shrnutí.

SMĚRNICE

Směrnice SUP a littering – nové povinnosti

Téma litteringu není v našem zpravodaji nové. Pro jistotu si zopakujeme vysvětlení tohoto pojmu: odpad volně pohozený či ponechaný na místě pro něj nevyhrazeném, ať už na veřejném prostranství, či v přírodě. Mezi typický litteringový odpad patří cigaretové nedopalky, obaly od sladkostí či rychlého občerstvení, žvýkačky, hygienické prostředky apod.

Také pro Vás nebude novou informací, že před třemi lety byla přijata Směrnice EU 2019/904 o omezení dopadu některých plastových výrobků na životní prostředí (dále jen SUP). Hlavním cílem této směrnice je: „předcházet dopadu některých plastových výrobků na životní prostředí, zejména na vodní prostředí a na lidské zdraví“. Směrnice stanoví řadu nových povinností pro definované plastové výrobky od snížení spotřeby, omezení uvádění na trh a požadavků na výrobek až po rozšířenou odpovědnost výrobců. Povinnost litteringu je ustanovena v článku č. 8: „Členské státy zajistí, aby výrobci plastových výrobků na jedno použití pokrývali náklady na úklid odpadků vznikajících z uvedených výrobků a na následnou přepravu a zpracování těchto odpadků“.

Povinnosti vyplývající ze Směrnice SUP byly transponovány do novely zákona o obalech. Tuto novelu právě (červen 2022) projednává Poslanec

ká sněmovna Parlamentu ČR. My Vám dnes přinášíme základní informace o nových povinnostech, které budou s největší pravděpodobností stanoveny v zákoně o obalech.

Úhrada nákladů na úklid odpadu z obalů

V navržené novele zákona o obalech je v §10a stanovena povinnost pro **osoby uvádějící na trh nebo do oběhu jednorázové plastové obaly: hradit na základě písemné smlouvy obcím náklady vynaložené na úklid odpadu z těchto jednorázových plastových obalů**, kterého se osoby zbavují mimo místa určená k jeho odkládání, a na následnou přepravu a zpracování tohoto odpadu. Další odstavce upřesňují, že povinné osoby musí mít smlouvy s obcemi, jejichž podíl je min. 90 % z celkového počtu obcí ČR a podíl obyvatel žijících v těchto obcích činil minimálně 90 % z celkového počtu obyvatel ČR. I tyto povinnosti bude možno plnit uzavřením smlouvy o zajištění povinností s autorizovanou obalovou

společností (dále AOS).

AOS je povinna (dle §§ 21 a 17 návrhu novely zákona č.477/2001Sb., o obalech) **vypracovat metodiku výpočtu nákladů na úklid odpadu.**

Metodika musí být vypracována na základě průměrných nákladů zjišťovaných pro různé velikostní skupiny obcí tak, aby odrážela reálné náklady na úklid odpadu a tyto náklady nebyly stanoveny v nepřiměřené výši. Na tomto návrhu v současné době pracujeme, poté co dojde k posouzení a schválení MŽP, Vás s metodikou včas seznámíme a zveřejníme ji na webových stránkách.

Nové povinnosti i nový způsob evidence se bude týkat těchto **obalů a obalových prostředků na potraviny a nápoje:**

- sáčky a balení zhotovené z pružného materiálu,
- nádoby na nápoje o objemu až 3 litry,
- plastové odnosné tašky,
- nápojové kelímky,
- nádoby na potraviny.

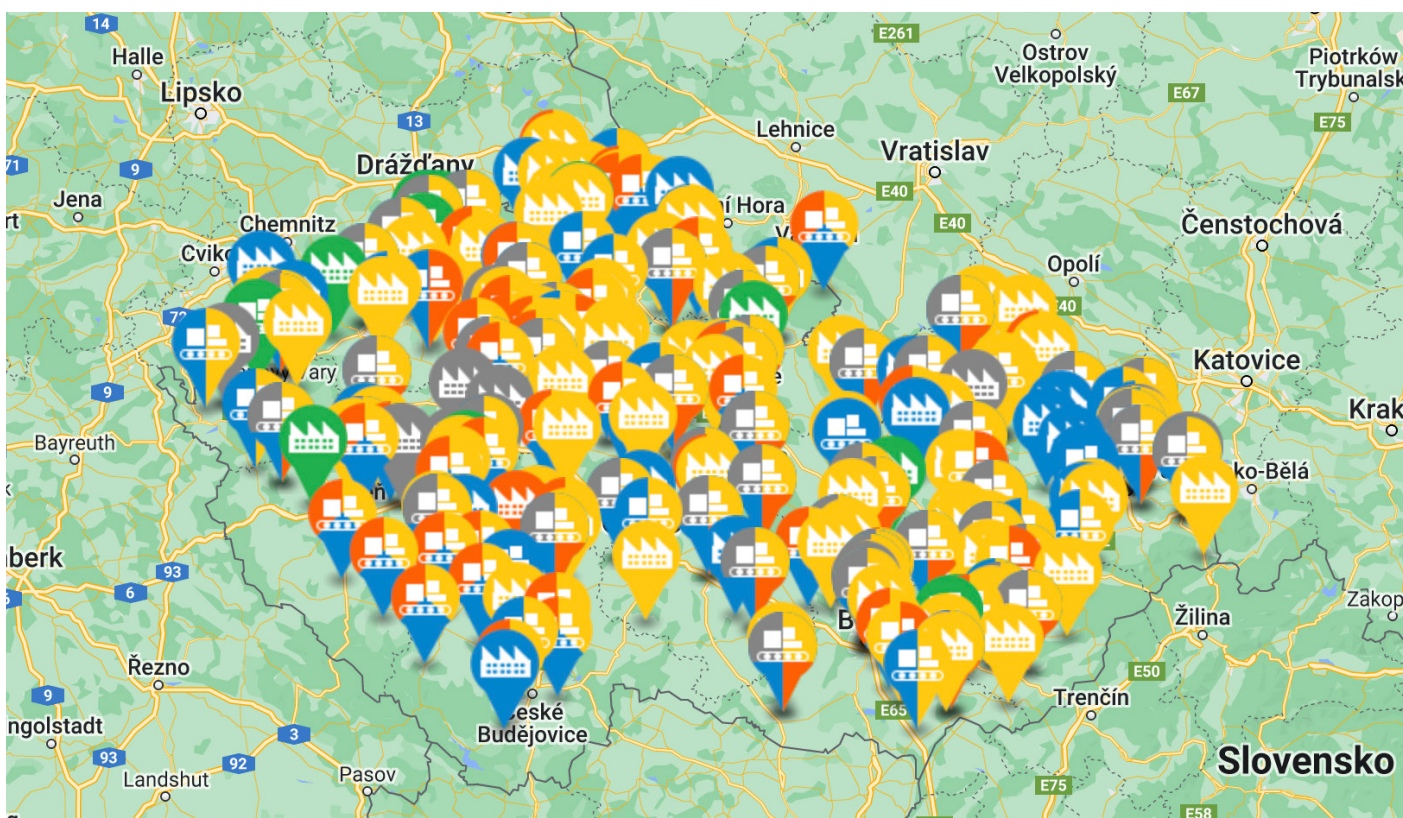
Tématu Littering se budeme věnovat i v dalších vydáních našeho zpravodaje, mj. Vás seznámíme s metodikou na úhradu nákladů na úklid odpadu z obalů, včetně pomocných kritérií a názorných příkladů určení hranic pro evidenci výše zmíněných typů obalů.

INTERAKTIVNÍ MAPA

Zpracovatelé a dotříd'ovací linky

Na interaktivní mapce jsou zobrazeni zpracovatelé a úpravci odpadů, kteří mají souhlas pro nakládání s odpady, tj. mohou přímo přijímat odpady a provádějí jejich dotřídění nebo recyklaci. Základním zdrojem je databáze ISOH. Může být doplněna o zařízení, která ve zdrojové databázi nejsou, ale jsou veřejně dostupné informace o tom, že zpracování či úpravu odpadů provádějí.

Tato mapka slouží pro lepší orientaci spotřebitelů i firem, kteří hledají informace o nakládání s odpadem v jejich lokalitě. Pro bližší informace se, prosím, vždy obraťte na provozovatele Vámi vybraného zařízení. ZDE

UHLÍKOVÁ STOPA

Tříděním a recyklací odpadu snižujete uhlíkovou stopu

Témata spojená s obalovým průmyslem a odpadovým hospodářstvím komunikuje Autorizovaná obalová společnost EKO-KOM během celého roku. Způsob komunikace se liší směrem k výrobcům, zástupcům obcí, odborné nebo laické veřejnosti – spotřebitelům. V největší míře využíváme online kanály, včetně sociálních médií, vhodně doplněné o TV kampaň a cílenou spolupráci s tiskem.

Nový televizní spot

Přes jasný přesun informací, komunikace a zábavy do online prostředí, zůstává televizní reklama nezastupitelným nástrojem pro oslovení velkého množství diváků. Proto od začátku července využíváme nový televizní spot, který upozorňuje, že třídění odpadu je základní a jednoduchou činností pro každého z nás, díky které může snížit vlastní uhlíkovou stopu.

TŘÍDĚNÍM ODPADU SNIŽUJETE UHLÍKOVOU STOPU ↓CO₂

Jak souvisí třídění odpadu a uhlíková stopa?

Jakoukoli naší činností za sebou zanecháváme uhlíkovou stopu. Její velikost ale můžeme snadno ovlivnit. Jak? Jedním z nejsnadnějších způsobů je třídění odpadu. Umožňujeme tím jeho materiálové a energetické

využití a zásadním způsobem snižujeme množství odpadů ukládaných na skládky. Díky recyklaci odpadu se k nám navíc mohou použité suroviny vrátit v podobě nových produktů. Šetříme tak přírodní zdroje i energie potřebné při jejich výrobě.

V loňském roce vytřídil průměrně každý obyvatel ČR téměř 72 kg odpadu. K recyklaci či k energetickému využití směřovalo více než 1 000 000 tun obalových odpadů a díky tomu nebylo do ovzduší vypuštěno 987 597 tun CO₂ekv.

TV SPOT

Ze zákulisí

Každý TV spot má zpravidla několik lokací. Nejinak tomu bylo i v případě našeho nového spotu zaměřeného na uhlíkovou stopu. Na kolegy z marketingu prozradíme, že tentokrát během natáčení zavítali do areálu Psychiatrické léčebny v pražských Bohnicích. A při natáčení některých záběrů vzbudili se štábem takový rozruch, že si je tam málem nechali pár dní na pozorování 😊
Posuďte sami, přikládáme pár fotek z natáčení.

Rady a tipy clientského oddělení

Ruční oddělitelnost

Při evidenci vašich obalů se nás často ptáte na podrobnosti ohledně ruční oddělitelnosti. Definice je jednoduchá: **pokud je možné od sebe jednotlivé materiály ručně oddělit, pak posuzujeme každou součást obalu zvlášť.**

Za ručně **oddělitelné** považujeme:

- etikety nalepené pouze v pruzích a zároveň podlepeny z max. 50 % plochy (lepidlo zabírá max. 50 % plochy etikety).
- smršťitelné etikety na lahvích, tzv. shrink sleeve
- zátky od piva nebo vína, na které je potřeba použít otvírák nebo vývrtku
- součásti IBC kontejneru

Ručně **neoddělitelné** jsou etikety, které jsou nalepeny z více než 50 % plochy (lepidlo zabírá více než 50 % plochy etikety).

Barevnost plastů

Barvy plastů posuzujete při vyplňování výkazu: PET obaly a ostatní plasty.

PET obaly rozlišujeme na tři typy:

- Transparentní – bez viditelného zbarvení, zcela průhledné
- Průhledné barevné – probarvené, ale stále průhledné
- Neprůhledné barevné – probarvené a zcela neprůhledné

Ostatní plasty rozlišujeme na dva typy:

- Transparentní – bez viditelného zbarvení, zcela průhledné
- Barevné – probarvené

Zde opět platí jednoduché zásady: **barevnost plastů posuzujeme ještě před nalepením etikety.**

Pro transparentní plasty akceptujeme max. 10 % potisku plochy obalu. Např. transparentní fólie s potiskem do 10 % plochy obalu je považována stále za transparentní.

ZAPOJENÍ DO SYSTÉMU EKO-KOM

tel: +420 729 848 444, +420 261 176 256,
+420 729 848 445, +420 261 176 257

e-mail: info@ekokom.cz

FAKTURACE, URGENCE PLATEB

tel: +420 729 848 450

e-mail: pohledavky@ekokom.cz

EKO-KOM, a.s., klientské oddělení

Na Pankráci 1685/17,
140 21 Praha 4, Česká republika

tel: +420 729 848 444-445,
+420 261 176 256

e-mail: info@ekokom.cz
www.ekokom.cz

**EVIDENCE OBALŮ,
VÝKAZY O PRODUKCI OBALŮ**

tel: +420 729 848 430

e-mail: evidence@ekokom.cz

**POŽADAVKY NA OBALY
UVÁDĚNÉ NA TRH, ZNAČENÍ OBALŮ**

tel: +420 729 848 460

e-mail: kolar@ekokom.cz

Elektronický zpravodaj pro klienty společnosti EKO-KOM, a.s.

EKO-KOM, a.s., Na Pankráci 1685/17, 140 21 Praha 4

zpravodaj@ekokom.cz, www.ekokom.cz, tel.: + 420 729 848 444-445, + 420 261 176 256